

MAANTEEAMET

Alutaguse Vallavalitsus
Tartu mnt 56
Iisaku alevik, Alutaguse vald, 41101,
Ida-Viru maakond
info@alutagusevald.ee

Teie 11.04.2019 nr 4-8/42-1

Meie 14.05.2019 nr 15-2/19/18065-2

Riigitee 13157 km 0,08-0,37 kaitsevööndis Kuremäe jalg- ja jalgrattatee ja valgustuse projekti koostamise nõuded

Olete taotlenud Maanteeametilt nõuded Ida-Viru maakonnas Alutaguse vallas Kuremäe külas riigitee 13157 Kuremäe-Soompea km 0,08-0,37 kaitsevööndiga kattuvale maa-alale ning osaliselt riigitee alusele maale Kuremäe jalg- ja jalgrattatee (edaspidi JJT) ehituse põhiprojekti koostamiseks. Riigitee 13157 aasta keskmine ööpäevane liiklussagedus oli 2018. aasta andmetel 58 autot/ööpäevas.

JJT projekt koostatakse vastavalt Alutaguse Vallavolikogu 25.01.2018 otsusega nr 52 kehtestatud Kuremäe küla detailplaneeringule, mille Maanteeamet on kooskõlastanud 20.09.2017 kirjaga nr 15-2/17-00012/561 (põhijoonis – lisa 1).

Taotluse alusel kavandatav JJT kulgeb riigiteest paremal, kogupikkus ca 285 m, 1,5–3 m laiuse asfalkattega, teepeenrad 0,25 m. Rajatakse tänavavalgustus.

Täiendavalt soovitakse tingimusi riigitee 13157 km 0,41-0,46 vasakul poolel asuva platsi (detailplaneeringu joonisel „Bussipeatus ja keskväljak“) asfalkatte vahetamiseks tänavakivi vastu.

Käesolev JJT on kavandatud kohaliku teena ning ei kuulu riigitee koosseisu, mistõttu annab JJT ehituseks ehitusloa kohaliku omavalitsuse üksus ehitusseadustiku § 39 lg 1 ja § 101 lg 1 alusel. Ehitusloa saab anda peale Maanteeameti poolset projekti kooskõlastust ja vajadusel riigitee aluse maa kasutusõiguse lepingute sõlmimist.

Maanteeameti huvi on riigitee püsimine ja korrakohane kasutamine. Nendel erandjuhtudel kus on vajadus JJT ehitada lõiguti riigitee mulde külge, tuleb vähemalt projekti sellele osale koostada ekspertiis ning ehitamine peab olema kaetud omanikujärelevalve lepinguga.

Tutvunud JJT paigutusega riigitee suhtes ja võttes aluseks [ehitusseadustiku](#) (edaspidi EhS) ning majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „[Maanteede projekteerimismid](#)“ (edaspidi Normid), esitab Maanteeamet **nõuded Kuremäe JJT ja valgustuse projekti koostamiseks:**

1. JJT ehitamiseks ja riigitee km 0,41-0,46 platsi ümberehitamiseks koostada tee ehitusprojekt

- (edaspidi projekt) põhiprojekti staadiumis vastavalt majandus- ja taristuministri 02.07.2015 [määrusele nr 82](#) „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“.
2. Projekti koostaval ettevõtjal ja/või isikul peab olema EhS kohane tee ehitusprojekti koostamise ja valgustuse projekteerimise pädevus.
 3. Projekti koostamisel juhinduda kehtivatest seadustest, normdokumentidest, standarditest ja Maanteeameti [juhenditest \(www.mnt.ee\)](#). Tiheasustusalal võib juhinduda Eesti Standardist EVS 843:2016 „Linnatänavad“.
 4. Riigitee 13157 km 0,41-0,46 vasakul poolel asuva platsi ja bussipeatuse lahenduse välja töötamisel teha koostööd Maanteeametiga.
 5. Teelõigul, kus JTT projekteeritakse riigitee alusele maale, tuleb projekti koosseisus esitada kasutusala plaanid. Plaanidel tuua eraldi välja riigitee aluse maa kasutusse andmine tehnovõrgu teenindamiseks (teevalgustus, side- ja elektripaigaldised, sademeveekanalisisatsioon vms). Arvestada, et peale projekti kooskõlastust tuleb esitada taotlus Maanteeameti teemaa osakonnale maantee@mnt.ee riigitee aluse maa kasutamiseks andmiseks täites taotluse blankett „Riigivara kasutamiseks andmise ja isikliku kasutusõiguse seadmise taotlus“ (www.mnt.ee/et/ametist/blanketid).
 6. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 [määrusele nr 34](#) „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule arvestada alljärgneva:
 - 6.1. Riigitee mõõdistada vastavalt Maanteeameti peadirektori 13.05.2008 kk nr 102 kinnitatud nõuetele „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uurimistöödele teede projekteerimisel“.
 - 6.2. Mõõdistusala ja uuringud peavad olema piisavad projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
 - 6.3. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus kuni üks aasta.
 7. Riigitee muldele JTT projekteerimisel tuleb teostada geoloogilised uuringud riigitee muldkeha kohta vastavalt majandus- ja taristuministri 24.04.2015 [määrusele nr 32](#) „Ehitusgeoloogilisele uuringule esitatavad nõuded“. Uuringute tulemusena saadud pinnaste iseloomustused nimetuste, plastsus- ja filtratsiooninäitajate ja niiskuspriirkondadega kanda seletuskirja ja JTT pikiprofiilile.
 8. Projekteerimisel arvestada kehtivate planeeringute ning varem koostatud ja koostamisel olevate tee- ja valgustusprojektidega.
 9. Projekti seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevöönd vastavalt EhS § 71 lg 2 ning [riikliku teeregistri](#) kohased teede numbrid ja nimetused. Projekti seletuskirjas kirjeldada projekteeritud rajatiste paigutus riigitee suhtes (tee nr, nimetus, asukohta km).
 10. Projektis käsitleda JTT-ga seotud riigitee liikluskorraldus, liiklussagedus ning teised vajalikud näitajad, mis on avalikult kättesaadavad [riiklikus teeregistris](#).
 11. JTT eraldada riigiteest eraldusribaga, mis on vajalik teehoiutööde teostamiseks sh lume kogumiseks, sademevete ärajuhtimiseks ning liiklusest tuleneva ohu vähendamiseks. Detailplaneeringu seletuskirja alusel tuleb JTT eraldusriba laius ning äärekivi või piirde kasutamine JTT ja riigitee vahelisel alal lahendada projektis. Arvestada projekteerimisel, et Normide tabeli 7.5 alusel on projekteeritava JTT ja riigitee vahelise eraldusriba minimaalne laius lähtetaseme rahuldava ja kiiruspiirangu 50 km/h puhul 5 m ning piirkiiruse puhul 10 m. Üksnes põhjendatult ja Maanteeametiga eelnevalt kooskõlastatult (EhS § 99 lg 3 alusel) võib kasutada lühikestel lõikudel madalamat projekteerimise taset või äärekivi/piirdega lahendit. Keskuse kinnistu (katastritunnus 22901:003:0300) ulatuses võib olemasolevast hoonestusest tingitult projekteerida äärekivi või piirdega lahendi.
 12. Arvestada lahenduse koostamisel ja lisada seletuskirja, et äärekiviga ristlõike vms puhul võib riigitee muldkeha nõlva lahti kaevata maksimaalselt 30 päevaks.
 13. JTT üleviimisel teisele poole riigiteed tuleb riigitee teületuskoha projekteerimisel lähtuda Normide ptk 7.4.5 ja tabelis 7.9 toodud maantee ja jalgrataste lõikumise põhimõtetest.

14. Riigiteega ristumisel tagada Normide põhimõtetele vastav nähtavuskolmnurk (p 5.2.7.2 ja tabel 7.10) ja riigitee külgnähtavus (tabel 2.14). Vajadusel projekteerida nähtavust piiravate takistuste (metsa, võsa, heki, aia vm) likvideerimine (EhS § 72 lg 2).
15. Olemasolevad ja uued riigitee ristumiskohad tähistada eri värvi tingmärkidega. Ristumiskohtade rajamise ja ümberehitamise lahendused koos põhjendusega käsitleda projektis.
16. Projekteerida JJT katend, vajadusel riigitee katend laiendustel ja riigitee katete taastamine (koos materjalidele esitatavate minimaalsete nõuetega). Vajadusel kirjeldada projektis riigitee olemasoleva katte freesimise ning taastamise ulatus.
17. Koostada JJT tüüpristlõiked iseloomulikest kohtadest koos külgneva maanteega (kinnistu piirid, katted, muldkeha, veeviimarid, valgustus, tehnovõrgud jms). Joonistel määrata projekteeritud tee-elementide kaugused sõidutee välimisest servast ja kitsastes tingimustes täiendavalt kaugus tee teljest.
18. Koostada JJT ja vajadusel riigitee liikluskorraldus vastavalt projekteeritud lahendusele. Riigiteele paigaldatavad liiklusmärgid projekteerida vastavalt standardile EVS 613. Liiklusmärgid peavad olema paigaldatud tsiingitud postidel (Tuulerõhk – WL4 (EVS-EN 12899-1 tabel 8, lumekoormus sahkamisest - DSL1-DSL3)). Projektis näidata olemasolevad, likvideeritavad ja projekteeritud liikluskorraldusvahendid.
19. Seletuskirjas märkida, et enne JJT ehituse algust tuleb koostada riigitee ehitusaegse liikluskorralduse projekt ja kooskõlastada Maanteeametiga.
20. Projekteerida sademevete ärajuhtimise lahendus ja esitada vertikaalplaneerimise joonis. Lahendus peab tagama vete piki- ja põiksuunaline äravoolu projekteeritava ja olevate teede katetelt, muldkehast ja veeviimaritest. Joonistel näidata olemasolevad ja projekteeritud veeviimarid.
21. Valgustuse projekteerimisel arvestada alljärgnevaga:
 - 21.1 JJT valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju. Koostatud JJT valgusarvutuses peab olema näidatud sõiduteele langeva heleduse L_m väärtused. Projekteeritavatest JJT valgustitest ei tohi külgnevale sõiduteele langeda heledust rohkem kui: $L_m=0,04 \text{ cd/m}^2$ 50-70 km/h alas ja $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$ 90 km/h alas. Kui sõiduteele lubatavaid maksimaalseid heleduse väärtusi ei ole võimalik tagada, siis tuleb lahendada JJT ja sõidutee valgustamine teevalgustusega või kombineeritult.
 - 21.2 Enne valgustuspaigaldise üleandmist tellijale, teostada JJT valgustuse ehitaja poolt sõiduteele langeva valgustuse keskmise heleduse mõõtmised, veendumaks, et sõiduteele ei jõua JJT valgustitest heledust üle $0,03$ või $0,04 \text{ cd/m}^2$ kohta ning esitada valgustuse mõõtmise protokoll, mis vastab standardile EVS-EN 13201-4 :2015.
 - 21.3 Seletuskirjas esitada valgustusklassi valiku arvutuskäik vastavalt standardile CEN/TR 13201-1:2014 Teevalgustus. Osa 1: Valgustusklasside valik. Valida konkreesse asukohta sobivad valgustid ja mastide optimaalne paigutus kasutades valgusarvutusprogrammi.
 - 21.4 Mastid projekteerida liiklejate ohutuse tagamiseks väljapoole teedel nõutud vaba ruumi. Juhinduda vaba ruumi laiuse määramisel [Normide](#) tabelist 2.17 ja EVS 843 joonistest 5.2-5.5 ja ptk 10.6 Tänavavalgustus p 6. Juhul kui kitsastes tingimustes ei ole võimalik tagada teega külgnevat vaba ruumi, tuleb kavandada täiendavad liiklusohutuse meetmed (liiklusmärgid, piirded, ohutuse standardile EVS_EN 12767 klassile HE vastavad mastid).
 - 21.5 Konfliktalade (ristmikud, ülekäigurajad, bussipeatus vms) valgustamisel peab arvestama projekti koostamisel kõigi liikluses osalejate ohutuse tagamise ja võimalusel liiklusohutuse parandamisega tuginedes Normide p 8.3 ja tänavatel EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus.
 - 21.6 Teeületuskoha (-raja) spetsiaalse optikaga valgustuse projekteerimisel näha ette riigitee ja külgneva ala valgustamine teevalgustusega, et sõidukijuht märkaks õigeaegselt ületuskohale lähenevat kergliiklejat (EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus).
 - 21.7 Projektis esitada valgustusarvutus koos valgustite valgustehniliste parameetritega ning

- nende valgustustehniliste arvutuste tulemustega, mis peavad olema vastavuses kehtiva standardiga. Valgustusarvutused esitada vähemalt alljärgnevas mahus:
- 21.7.1 hinnanguvälja isoliinide ja halliskaala mudelid, kus tingimused oleksid täidetud vastavalt etteantud valgustusklassile ning näidatud oleks riigitee, eraldusriba, JTT jt valgustatud alad (vajadusel näidata eraldi);
 - 21.7.2 planeerimisandmetesse lisada valgustusklass, valgusti võimsus, valgustist väljuv valgusvoog (lm), valgustipunkti kõrgus, mastide vahe kaugus, konsooli kalle, konsooli pikkus.
 - 21.8 Valgustusprojekti asendiplaani joonisele märkida: valgustusklass; valgusti number, võimsus, masti kõrgus, konsooli pikkus; mastide vahekaugused (m) ja kaugus sõidutee jt teede servast; toitekaablite iseloomulikud näitajad.
22. Vältida tehnovõrkude paigaldamist riigitee alusele maale. Põhjendatud juhul ja eelneva kokkuleppe alusel lähtuda tehnovõrkude projekteerimisel riigiteealusele maale Normidest ptk 8 „Tehnovõrgud“ ja Maanteeameti juhendist „[Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel](#)“ ning lisaks tehnovõrkude valdaja esitatud tehnilistest tingimustest.
 23. Projektis näha ette ehitustöödega rikutud maa-ala (sh riigitee jt teede katendid, teepeenrad, muldkeha, veeviimarid vm) taastamine või korrastamine.
 24. JTT projekteerimine era- või riigi omandis olevatele maaüksustele kooskõlastada maaomanikega krundijaotuskava/kasutusplaani alusel.
 25. Projekt tervikuna kooskõlastada projektiga seotud tehnovõrgu valdajate, maaomanike ja ametkondadega.

Palume arvestada, et kohaliku omavalitsuse tellimisel ehitatud JTT ja valgustus jääb kohaliku omavalitsuse omandiks ja hooldamisele sõltumata asukohast ja ehitise aluse maa omandivormist. Kavandatava JTT ja valgustuse projekteerimise, maade omandamise, ehitamise ja omanikujärelevalve teostamise kulud kannab kohalik omavalitsus.

Maanteeamet ei teosta põhiprojektide ekspertiisi ja ei vastuta projekti võimalike puuduste eest. Seetõttu palume huvitatud isikul tellida tee ehituse põhiprojekti ekspertiis vastavalt majandus- ja taristuministri 08.06.2015 [määrusele nr 62](#) „Nõuded ehitusprojekti ekspertiisile“ vähemalt osas kus JTT on erandkorras lõiguti riigitee muldkeha küljes. Ekspertiis tellida Maanteeameti poolt heakskiidetud projektlahendusele enne projekti kooskõlastamist/ projektile nõusoleku andmist.

Projekt (tekstiline osa - pdf, digitaalsed joonised - nii pdf kui ka dwg või dgn, kooskõlastused – pdf või ddoc) esitada Maanteeametile EhS § 70 lg 3 alusel nõusoleku saamiseks ja/või EhS § 99 lg 3 alusel kooskõlastamiseks e-posti aadressil maantee@mnt.ee.

Käesolevad nõuded on projekti lahutamatu osa, mis kehtivad 2 aastat allkirjastamise kuupäevast.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marten Leiten

Taristu teenuste osakonna juhataja

Lisa 1: 2017.08.10_4_Kuremäe_DP_põhijoonis.pdf

Kaie Kruusmaa

58805076 Kaie.Kruusmaa@mnt.ee